

Motion till riksdagen 2005/06:Sf7

**av Birgitta Carlsson m.fl. (c)
med anledning av prop. 2005/06:46**

Mottagande av ensamkommande barn

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anføres om att kommunerna skall ha det fulla ansvaret för ensamkommande barns omvårdnad och boende under den tid då asylansökan prövas.
2. Riksdagen beslutar med ändring av regeringens förslag att definitionen av ensamkommande barn skall ha följande lydelse: En utländsk medborgare eller statslös person under 18 år som anländer till Sverige utan sina föräldrar eller juridiska/sedvanliga huvudsakliga vårdnadshavare eller som efter ankomsten lämnats utan sådan ställföreträdare.

Regeringens förslag

Regeringen föreslår i proposition 2005/06:46 Mottagande av ensamkommande barn att mottagandet av ensamkommande barn som söker asyl eller som har fått uppehållstillstånd med eller efter tillfälligt skydd förs över till kommuner som träffat överenskommelser om detta med Migrationsverket.

Förslaget innebär att Migrationsverket, om det inte finns särskilda skäl att anvisa någon annan kommun, ska anvisa barn som kommit till Sverige utan sina föräldrar till en kommun som träffat överenskommelse om mottagande av ensamkommande barn. Särskilda skäl kan t.ex. vara att barnet har en anhörig i en annan kommun som barnet kan bo hos. Kommunen blir barnets vistelsekommun och kommunen ansvarar för barnet enligt socialtjänstlagen.

Fel! Okänt namn på

Kommunerna bör ta hela ansvaret

De ensamkommande barnen har en särskilt utsatt situation och kräver mycket uppmärksamhet, trygghet och omvårdnad. Därför är det särskilt viktigt att ensamkommande barn snabbt placeras hos vårdnadshavare i kommunen, snarare än att de tvingas vistas länge på flyktingförläggningar. Kommunerna är bäst lämpade för att ha ansvar för mottagandet av de ensamkommande barnen. De ensamkommande barn som inte har någon släkting eller vän att bo hos, bor idag på Migrationsverkets anläggningar. Migrationsverket har då både en utredande och en omhändertagande roll, något som riskerar att omöjliggöra förtroendefulla och stödjande relationer mellan personal och barn. Flera experter, t.ex. Rädda Barnen, har pekat på brister i det psykosociala stöd som barnen är i behov av. Självmordsförsök och försvinnanden är tyvärr inte något ovanligt bland de ensamkommande barnen. Därför är det positivt att regeringen nu utökar kommunernas ansvar för de ensamkommande barnen. Vi anser dock inte att Migrationsverket ska ha det övergripande ansvaret som regeringen föreslår, utan hela ansvaret bör ligga på kommunerna.

Centerpartiet menar att regeringens förslag inte är tillräckligt tydligt och att det inte ger kommunerna det fulla ansvaret för barnens boende och omvårdnad under asylutredningen. Det är fortfarande Migrationsverkets ansvar att placera barnen i någon kommun. Om inte någon kommun vill ta emot barnen hamnar barnen i Migrationsverkets boenden. Det kan leda till att vissa barn tvingas till ett sämre boende med sämre omvårdnad och utan extern tillsyn. Den risken vill vi inte ta. Alla barn, oavsett om man är asylsökande eller svensk medborgare, ska behandlas lika. Kommunerna ska därför ha ansvaret för att ordna för barnens trygghet genom att se till att barnen får boende och omvårdnad i en trygg miljö, t.ex. i familjehem eller andra privata eller ideella alternativ. Det är viktigt att den som har hand om barnet inte är samma myndighet som behandlar asylansökan. Migrationsverket ska istället, när det gäller ensamkommande barn, koncentrera sig på att utreda och sköta den juridiska processen som rör asylansökan. De kommuner som har ensamkommande barn måste se till att det finns kompetens bland de sociala myndigheterna specifikt gällande ensamkommande flyktingbarn. Ensamkommande barn kan ha särskilda behov och hänsyn måste tas till de upplevelser barnen har med sig i bagaget – dessa måste hanteras på ett adekvat sätt.

Vad som ovan anförts om att kommunerna ska ha det fulla ansvaret för ensamkommande barns omvårdnad och boende under den tid då asylansökan prövas bör ges regeringen tillkänna.

Lagtexten

I propositionen föreslås definitionen av ensamkommande barn lyda ”Barn under 18 år som vid ankomsten till Sverige är skilda från båda sina föräldrar eller från någon annan vuxen person som får anses ha trätt i föräldrarnas ställe, eller som efter ankomsten står utan sådan ställföreträdare, skall omfat-

Fel! Okänt namn på

tas av de särskilda bestämmelserna om mottagande av asylsökande barn i lagen om mottagande av asylsökande m.fl.". Centerpartiet anser att den föreslagna definitionen är för otydlig och yrkar att Rädda Barnens föreslagna definition ersätter regeringens förslag. Följande definition föreslås: "En utländsk medborgare eller statslös person under 18 år som anländer till Sverige utan sina föräldrar eller juridiska/sedvanliga huvudsakliga vårdnadshavare eller som efter ankomsten lämnats utan sådan ställföreträdare". Denna definition används av Separated Children in Europe Programme som är ett samarbete mellan UNHCR och Internationella Rädda Barnen Alliansen. Definitionen är tydligare vad gäller att personen som haft ansvar för barnet kan vara någon annan än föräldern. Vår föreslagna definition tydliggör att det kan skilja sig mellan olika kulturer och seder gällande vilka som kan ha samma status som föräldrar.

Stockholm den 20 november 2005

Birgitta Carlsson (c)

Jan Andersson (c)

Kenneth Johansson (c)

Birgitta Sellén (c)

Margareta Andersson (c)

Annika Qarlsson (c)